

การวิเคราะห์พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

AN ANALYSIS OF THE ROYAL SPEECHES GIVEN AT THE GRADUATION CEREMONY OF RAJAMANGALA UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

ชฎาพร จินชาวนา

Chadaporn Jeenchana

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

*Corresponding Author E-mail: chadaporn.j@rmutp.ac.th

Received January 19, 2026; Revised April 30, 2026; Accepted May 4, 2026

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เนื้อหาของพระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล 2) วิเคราะห์พระบรมราโชวาทการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพที่คัดเลือกข้อมูลแบบเจาะจงจาก “ประมวลพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พุทธศักราช 2524-2533” ของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (2550) โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกพระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา จากวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา พ.ศ. 2524-2530 จำนวน 9 องค์ และพระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. 2533 จำนวน 3 องค์ รวมพระบรมราโชวาทจำนวน 12 องค์ ผลการวิจัยพบว่า

1) เนื้อหาสาระสำคัญของพระบรมราโชวาททั้ง 12 องค์ ประกอบด้วยความสำคัญ 4 ประการ คือ (1) บัณฑิตนักปฏิบัติ (2) หลักการทำงาน (3) ความสำคัญของบัณฑิต และ (4) ความสำคัญของประเทศชาติ

2) วิเคราะห์พระบรมราโชวาทได้ดังนี้ (1) พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระปรีชาสามารถและพระอัจฉริยภาพเป็นเลิศ ใส่พระราชหฤทัยเป็นอย่างยิ่ง เพราะพระบรมราโชวาทที่ได้พระราชทานแก่บัณฑิตแต่ละสถาบันนั้น ย่อมมีความแตกต่างในด้านเนื้อหาสาระสำคัญ พระองค์จะต้องศึกษาและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถาบันนั้น ๆ เป็นอย่างดี (2) พระบรมราโชวาทนับเป็นแหล่งรวบรวมสรรพวิทยาการและแหล่งเรียนรู้คุณธรรมจริยธรรมอันยิ่งใหญ่ สามารถนำไปปฏิบัติใช้ได้จริง เช่น “ถึงหากจะมีความรู้ความสามารถมากมายสักเพียงใด ถ้าไม่นำมาลงมือทำ ก็ปราศจากประโยชน์”

คำสำคัญ: พระบรมราโชวาท, พิธีพระราชทานปริญญาบัตร, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

Abstract

The purpose of this research paper is to study: 1) The content of the royal speeches delivered during the graduation ceremonies of Rajamangala University of Technology and 2) To analyze the royal speeches. This research is qualitative study

research that selectively gathered data from the “Compilation of Royal Speeches and Addresses of His Majesty the King during 1981-1990” published by the Civil Service Pension Fund (2007). The selection criteria encompassed 9 royal speeches delivered during the graduation ceremonies of the College of Technology and Vocational Education during 1981-1987, and 3 royal speeches delivered during the graduation ceremonies of Rajamangala University of Technology in 1990, totaling 12 royal speeches. The research findings revealed that:

1) The core content of the 12 royal speeches encompasses four key areas: (1) the cultivation of hands-on graduates, (2) work principles, (3) the importance of graduates, and (4) the importance of the nation.

2) The analysis of the royal speeches is as follows: (1) His Majesty King Bhumibol Adulyadej the Great, the Supreme Sovereign, possessed exceptional wisdom, ability, brilliance and took great care in his royal activity. The royal speeches delivered to graduates of each institution naturally vary in their core content. The King must thoroughly study and possess a deep understanding of each institution and (2) The royal speeches are considered a comprehensive source of knowledge across various fields and a valuable resource for learning about morality and ethics, which can be put into practical use. For example, “No matter how much knowledge and ability you have, if you don't put it to use, it's useless.”

Keywords: Royal Speeches, Graduation Ceremony, Rajamangala University of Technology

บทนำ

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าล้นกระหม่อมต่อผู้สำเร็จการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลที่มีกำเนิดจาก “วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา” พ.ศ. 2518 ต่อมามีการเปลี่ยนแปลงสถานภาพเป็น “สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล” วันที่ 13 สิงหาคม พ.ศ. 2532 (ราชกิจจานุเบกษา, 2532) และได้ยกวิทยฐานะเป็นมหาวิทยาลัยเมื่อวันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2548 (ราชกิจจานุเบกษา, 2548) พระบรมราโชวาทไม่เพียงเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวกับอดีตของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลทั้ง 9 แห่ง ในสมัยเริ่มต้นหากยังสะท้อนถึงพระมหากรุณาธิคุณต่อปวงชนชาวไทย ด้วยเป็นแนวพระราชดำริเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของประเทศชาติเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน โดยเฉพาะคุณภาพด้านวิชาชีพที่เป็นกำลังสำคัญต่อการพัฒนาประเทศชาติให้ก้าวหน้าและยั่งยืน

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้พระราชทานนาม “สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล” อันหมายถึง “สถาบันเทคโนโลยีอันเป็นมงคลแห่งพระราชา” เป็นสถาบันการศึกษาที่มุ่งผลิต “บัณฑิตนักปฏิบัติ” รับผิดชอบเป็นที่ยอมรับถึงศักยภาพของบัณฑิตตลอดมา จากคำกล่าวของศาสตราจารย์สวาสดิ์ ไขยคุณา (อดีตอธิการบดีวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา) เป็นผู้บุกเบิกสถาบัน ได้กล่าวถึงการพระราชทานปริญญาบัตรครั้งแรกไว้ว่า

“...ลั่นเกล้าฯ พระปิยมหาราชปลดปล่อยทาสให้เป็นไทฉันทิด พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน (รัชกาลที่ 9) ทรงปลดปล่อยนักเรียนอาชีวศึกษาจากที่ถูกสังคมมองว่าเป็นนักเรียนชั้นสองให้เป็นไทฉันทิด...” (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา, 2559) นับจากปีแรกที่ได้เริ่มสถาปนาวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา พ.ศ. 2518 จนกระทั่งใน พ.ศ. 2524 พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เสด็จมาพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษารุ่นแรก การได้รับพระมหากรุณาธิคุณอย่างสูงสุด มีโอกาสได้รับพระราชทานปริญญาบัตรจากพระหัตถ์พระองค์เอง ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร นำความปลาบปลื้มมาสู่บัณฑิตและครอบครัว ตลอดจนบุคลากรของสถาบันเป็นล้นพ้น และอีกสองครั้งคือใน พ.ศ. 2527 และพ.ศ. 2530 เมื่อได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานชื่อ “สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล” แล้วทรงเสด็จพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิต ใน พ.ศ. 2533 รวมเสด็จพระราชทานปริญญาบัตรด้วยพระองค์เอง 4 ครั้ง และมีพระบรมราโชวาทจำนวน 12 องค์ (กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ, 2550)

บทความวิจัยนี้นำเสนอ วิเคราะห์เนื้อหาสาระสำคัญของพระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา จากวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา พ.ศ. 2524-2530 และพระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. 2533

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาเนื้อหาสาระสำคัญของพระบรมราโชวาทจำนวน 12 องค์
2. เพื่อวิเคราะห์พระบรมราโชวาทจำนวน 12 องค์

การทบทวนวรรณกรรม

พระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีนักวิชาการเสนอไว้เช่น พยุงศักดิ์ ทราบรัมย์ (2560) ให้ความหมาย พระบรมราโชวาท คือ คำสั่งสอนหรือคำชี้แนะของพระมหากษัตริย์ที่พระราชทานเนื่องในพระราชพิธีที่สำคัญสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตหรือแนวทางการปฏิบัติงาน วงเดือน นาราวัจ (2561) อธิบายว่า พระบรมราโชวาทเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนามหาวิทยาลัยให้ยั่งยืนและเป็นประโยชน์ในอนาคตแก่บัณฑิตและศิษย์เก่าของทุกสถาบัน ทั้งในด้านความคิด การทำงาน ตลอดจนการประพฤติปฏิบัติตน ปุณย์จริย สรสีสม และคณะ (2568) อธิบายว่า พระบรมราโชวาทเป็นข้อความประเภทคำสอนแบบบรรพชาหรือลดความขัดแย้งเนื่องจากมีรูปภาพที่ไม่ใช่คำสั่ง

สรุป พระบรมราโชวาท มีคุณค่าสาระลึกซึ้งสะท้อนถึงพระปรีชาญาณและสายพระเนตรที่กว้างไกล เป็นประโยชน์แก่บัณฑิตทั้งการพัฒนาคน สังคม และประเทศชาติ หากบัณฑิตและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ศึกษาทบทวนด้วยความไตร่ตรองก็สามารถปรับใช้ เป็นการสนองพระราชดำริต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

พระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ทำให้มหาวิทยาลัยเกิดการพัฒนาในหลาย ๆ ด้าน เช่น สัมพันธ์ สุกใส, และคณะ (2562) ได้กล่าวถึงยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลไว้ว่า เน้นการพัฒนาบัณฑิตและกำลังคนเพื่อรองรับอุตสาหกรรม

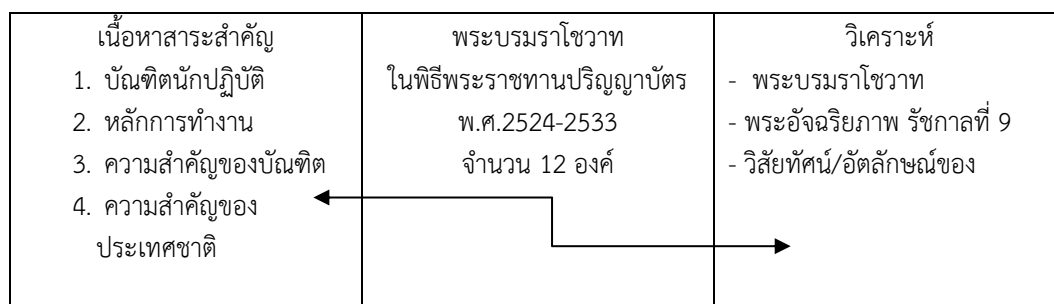

เสริมสร้างและพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพและเทคโนโลยีขั้นสูง และพัฒนาเทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม กิตติ จุ้ยกำจร และสิริพร อังโสภา (2567) ได้กล่าวไว้ว่า แนวทางในการพัฒนามหาวิทยาลัย คือสร้างความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงให้แก่สถานศึกษาในท้องถิ่นและร่วมมือกับภาคเอกชนและภาคประชาสังคม และพงษ์ศักดิ์ ผกามาศ, และคณะ (2567) ได้กล่าวถึงการแก้ไขความขัดแย้งเชิงสร้างสรรค์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลไว้ว่า ต้องยึดองค์กรเป็นศูนย์กลาง เช่น การยึดวิสัยทัศน์ขององค์กรเป็นสำคัญ

แนวทางการพัฒนาบัณฑิตของสถาบัน เอกชัย เนาวนิช และณมน จิรังสุวรรณ (2560) ได้กล่าวไว้ว่า มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลผลิตบัณฑิตมีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับของสถานประกอบการ จิตาภา เร่งมีศรีสุข, และคณะ (2562) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะบัณฑิตนักรับปฏิบัติที่ดีไว้ว่า เป็นผู้มีความรู้ จริยธรรม มีความรอบรู้ ทักษะ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ มีความรับผิดชอบ รู้จักใช้ชีวิตที่พอเพียง สืบสิทธิ์ ผาสุก, ทรงเดช สอนใจ และศุภธนภุช ยอดสละ (2566) ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่องทั้งด้านทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติ ต้องรับฟังการถ่ายทอดองค์ความรู้จากผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ และธัญญารัตน์ สาลิกา, กุสุมา แยมเกตุ และจตุพล ยงสร (2569) ได้กล่าวไว้ว่า กลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล มีเอกลักษณ์ด้านการผลิตบัณฑิตนักรับปฏิบัติ การสร้างนวัตกรรมเพื่อชุมชน และการบริหารจัดการที่เชื่อมโยงงานวิชาการกับงานวิชาชีพ

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของพระบรมราโชวาท ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการแนวคิดเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยโดยกำหนดกรอบแนวคิดไว้ดังแสดงแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และเป็นการศึกษาเชิงเอกสาร (Documentary Research) วิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ตรวจสอบและสำรวจเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสำรวจความซ้ำซ้อนของงานวิจัย และเพื่อศึกษาแนวทางการวิจัย
2. วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

2.1 รวบรวมข้อมูลพระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา พ.ศ.2524-2530 จำนวน 9 องค์ และสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ.2533 จำนวน 3 องค์ รวมจำนวน 12 องค์

2.2 จัดระบบข้อมูลพระบรมราโชวาท เช่น แบบบันทึกข้อมูล

3. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 วิเคราะห์เนื้อหาสาระสำคัญของพระบรมราโชวาท

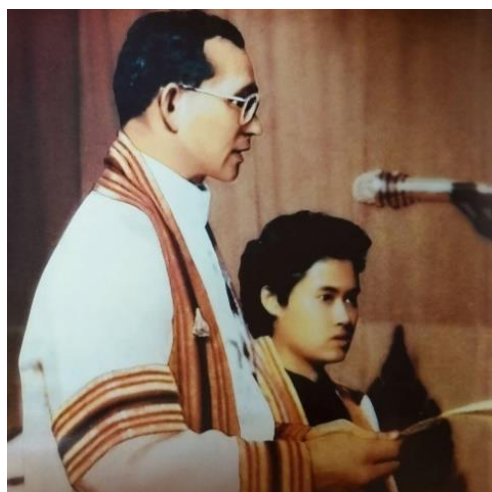
3.2 วิเคราะห์พระบรมราโชวาท

4. นำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Method)

ผลการวิจัย

จากวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ข้อมูลพระบรมราโชวาท ทั้ง 12 องค์ ที่พระราชทานแก่บัณฑิตในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาและสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ตั้งแต่ พ.ศ. 2524-2533 จำนวน 4 ครั้ง ดังนี้ ครั้งที่ 1 วันที่ 29-31 กรกฎาคม พ.ศ. 2524, ครั้งที่ 2 วันที่ 31 กรกฎาคม และ 1-2 สิงหาคม พ.ศ. 2527, ครั้งที่ 3 วันที่ 7-9 กรกฎาคม พ.ศ. 2530 และ ครั้งที่ 4 วันที่ 19-21 กรกฎาคม พ.ศ. 2533 (สำนักราชเลขาธิการ, 2533)

พระบรมราโชวาทจำนวน 12 องค์ ดังนี้ องค์ 1 วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2524, องค์ 2 วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วันที่ 30 กรกฎาคม พ.ศ. 2524, องค์ 3 วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2524, องค์ 4 วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2527, องค์ 5 วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2527, องค์ 6 วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วันที่ 2 สิงหาคม พ.ศ. 2527, องค์ 7 วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2530, องค์ 8 วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2530, องค์ 9 วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ. 2530, องค์ 10 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วันที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ. 2533, องค์ 11 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2533, องค์ 12 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วันที่ 21 กรกฎาคม พ.ศ. 2533

ภาพที่ 1 แสดงพิธีพระราชทานปริญญาบัตร พ.ศ. 2524

จากภาพที่ 1 พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้เสด็จพระราชดำเนินเป็นองค์ประธานในการพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ณ อาคารใหม่สวนอัมพร เป็นปฐมฤกษ์ในวันที่ 29-31 กรกฎาคม พ.ศ. 2524 และการพระราชทานปริญญาบัตร ครั้งที่ 5 พ.ศ. 2534 พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์เป็นครั้งแรก

ผลการวิจัยพบว่า เนื้อหาสาระสำคัญที่ปรากฏในพระบรมราชโองการทั้ง 12 องค์ ได้แก่ 1) บัณฑิตนักปฏิบัติ 2) หลักการทำงาน 3) ความสำคัญของบัณฑิต และ 4) ความสำคัญของประเทศ

ตารางที่ 1 แสดงเนื้อหาสาระสำคัญในพระบรมราชโองการ

องค์	1. บัณฑิตนักปฏิบัติ	2. หลักการทำงาน	3. ความสำคัญของบัณฑิต	4. ความสำคัญของประเทศ
1	✓	✓	✓	✓
2	✓	✓	✓	-
3	✓	✓	✓	✓
4	✓	✓	✓	✓
5	✓	✓	-	-
6	✓	✓	✓	✓
7	✓	✓	✓	✓
8	✓	✓	✓	✓
9	✓	✓	✓	-
10	✓	✓	✓	✓
11	✓	✓	✓	✓
12	✓	✓	✓	-

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าเนื้อหาสำคัญในพระบรมราโชวาทคือการเป็นนักปฏิบัติและหลักการทำงาน ปรากฏครบทั้ง 12 องค์ ความสำคัญของบัณฑิตปรากฏ 11 องค์ และความสำคัญของประเทศปรากฏ 8 องค์

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระราชทานพระบรมราโชวาทเกี่ยวกับการลงมือปฏิบัติแก่ผู้สำเร็จการศึกษาของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ดังนี้

องค์ 1 “...ประโยชน์หรือการสร้างสรรค์ในทางที่ดีนั้น จะเกิดขึ้นได้ก็ด้วยการลงมือทำ หมายความว่า จะต้องนำความรู้ความสามารถที่มีอยู่นั้นมาใช้งาน ลงมือใช้เมื่อไร เพียงใด ประโยชน์ก็เกิดเมื่อนั้น เพียงนั้น เมื่อยังไม่ลงมือทำ ประโยชน์ก็ยังไม่เกิดขึ้น เพราะฉะนั้น ถึงหากจะมีความรู้ความสามารถมากมายสักเพียงใด ถ้าไม่นำมาลงมือทำ ก็ปราศจากประโยชน์...”

องค์ 2 “...การลงมือ ที่จริงมีความหมายกว้างขวาง คือความถึงการปฏิบัติด้วยวิธีต่าง ๆ ทุกอย่าง แต่เพราะที่เห็นชัด เรามักปฏิบัติด้วยมือ จึงพูดเป็นสำนวนว่า “ลงมือ” การลงมือหรือการปฏิบัตินั้นขึ้นอยู่กับสิ่งที่มองหรือใจสั่ง คือใจสั่งเมื่อไร อย่างไร ก็ทำเมื่อนั้น อย่างนั้น ฉะนั้น ถ้าใจไม่สั่ง คืออ่อนแอ ลังเล เกียจคร้าน หรือใจไม่สุจริต ไม่เที่ยงตรง ก็จะไม่ลงมือทำ หรือทำให้คั่งค้าง ทำให้ชั่วให้เสียหาย เป็นการเบียดเบียนตน เบียดเบียนผู้อื่น ซึ่งไม่เป็นประโยชน์ ไม่เป็นการสร้างสรรค์ หากแต่เป็นการบั่นทอน ทำลาย ให้เกิดความเสียหาย และเกิดโทษทุจริต นักปฏิบัติงานจึงต้องรู้จักปฏิบัติฝึกฝนใจของตนเองเป็นสำคัญ และเป็นเบื้องต้น ก่อนอื่นก็ต้องหัดทำใจให้หนักแน่น กล้าแข็ง และเป็นระเบียบ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ไม่มั่งงายเห็นแก่ความสะดวกสบาย และสำคัญที่สุด จะต้องให้เที่ยงตรงเป็นกลางและสุจริตอยู่เสมอ โดยไม่หวั่นไหวต่ออารมณ์เครื่องหลอกล่อใด ๆ จึงจะช่วยตนให้เป็นนักปฏิบัติที่ดี ...”

องค์ 3 “...นอกจากมีพื้นฐานจิตใจดี มีความสามารถกระทำการทุกอย่างได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ยังต้องมีหลักสำคัญสำหรับปฏิบัติส่งเสริมด้วยอีกประการหนึ่ง คือการพยายามปฏิบัติงานให้สอดคล้องเกื้อกูลกันและกัน เพื่อประสานการปฏิบัติของแต่ละคนแต่ละวิชาเข้าด้วยกัน ให้ได้ผลที่เป็นประโยชน์จริง และประโยชน์ส่วนรวมของบ้านเมืองนั้น...”

วิเคราะห์เนื้อหาพระบรมราโชวาทองค์ 1-3 ได้ว่า พระองค์ทรงให้ความสำคัญกับการลงมือปฏิบัติ บัณฑิตนักปฏิบัติจึงเป็นกำลังสำคัญในการสร้างความเจริญแก่ประเทศชาติ

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงชี้แนะแนวทางหลักการทำงานแก่บัณฑิต ดังนี้

องค์ 4 “...จะต้องพิจารณาประเภท ลักษณะ และความสำคัญของงานที่จะทำพร้อมทั้งจุดหมาย และประโยชน์ที่พึงประสงค์ให้เห็น(แน่)ชัดโดยละเอียดก่อน เพื่อให้ทราบว่าควรจะใช้วิชาการระดับสูงเพียงใด ละเอียดเฉพาะเพียงใด หรือจะต้องประกอบกับวิชาสาขาอื่นให้สอดคล้องเกื้อกูลกันอย่างไรบ้าง จึงจะช่วยให้สามารถเลือกสรรหลักวิชาและวิธีการที่ถูกต้อง มาใช้ให้พอเหมาะพอดีแก่การทำงานที่ทำ และอำนวยความสะดวกที่ต้องการได้อย่างคุ้มค่า...”

องค์ 5 “...วิธีทำงานที่ดีนั้น เบื้องต้น จะต้องพิจารณาให้เห็นจุดหมายให้ได้โดยแจ่มแจ้งก่อน เพื่อให้เกิดความมั่นใจและพึงใจที่จะทำต่อไป ก็ต้องกำหนดวิธีและขั้นตอนการปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักวิชาให้เหมาะแก่ความสามารถของผู้ปฏิบัติ ให้เหมาะแก่เวลาและความประสงค์ที่ตั้งไว้ แล้วจึงลงมือปฏิบัติให้ได้ตามกำหนดนั้น ด้วยความหมั่นขยันโดยสม่ำเสมอ จนกว่าจะสำเร็จ ขณะปฏิบัติก็ต้องเอาใจ

ใส่จดจ่อ ไม่วางมือและทิ้งเสียกลางคัน พร้อมกันนั้น ก็ต้องคอยระมัดระวังและพิจารณาตรวจตรา โดยละเอียดรอบคอบ เพื่อมิให้เกิดข้อบกพร่องเสียหาย...”

องค์ 6 “การจะนำวิชาความรู้ไปใช้ปฏิบัติงานมีหลักการสำคัญอยู่ว่าจะต้องพิจารณาใช้ให้ถูกต้องเหมาะสมพอดีกับลักษณะและประโยชน์ของงาน จึงจะได้ผลที่สมบูรณ์และแน่นอน วิธีทำงานที่ดีเบื้องต้นจะต้องศึกษาพิจารณางานให้เห็นจุดหมายโดยแจ่มแจ้งก่อน ให้เกิดความมั่นใจและพึงใจที่จะทำ แล้วกำหนดวิธีและขั้นตอนปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักวิชาและเหมาะสมกับความสามารถในการปฏิบัติ เมื่อลงมือทำแล้ว ต้องเอาใจใส่และระมัดระวังปฏิบัติให้ได้ตามหลักวิชาและวิธีการที่กำหนดไว้จนแล้วเสร็จ งานจึงจะสำเร็จผลสมบูรณ์ตามเป้าหมาย...”

วิเคราะห์เนื้อหาพระบรมราโชวาทองค์ 4-6 ได้ว่า นอกจากความรู้ที่บัณฑิตสมควรจะได้รับแล้ว บัณฑิตต้องรู้จักนำไปใช้ให้เหมาะสมกับงานนั้น ๆ และต้องมีคุณธรรมและจริยธรรมในการดำรงชีวิตด้วย

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงสร้างขวัญและกำลังใจแก่บัณฑิต ดังนี้

องค์ 7 “...ผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถเหมาะสมแก่งานต่าง ๆ เป็นอย่างยิ่ง เพราะมีวิทยฐานะสูงและมีความสามารถเต็มตัวในทางลงมือปฏิบัติ บัณฑิตทั้งหลายจึงน่าจะภูมิใจในตนเอง พร้อมทั้งมีความสำนึกในหน้าที่ของตนด้วย ที่จะต้องช่วยกันทำงาน ใช้ความรู้ ความคิด และความสามารถที่มีอยู่ สร้างสรรค์ประโยชน์และความเจริญมั่นคงให้แก่บ้านเมือง โดยเต็มกำลัง...”

องค์ 8 “...บัณฑิตของสถาบันการศึกษานี้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถเหมาะสมแก่งานต่าง ๆ เป็นอย่างยิ่ง จึงได้ขอให้ทุกคนตั้งใจพยายามทำงานสร้างสรรค์ความเจริญมั่นคงให้แก่ตนและบ้านเมือง...”

องค์ 9 “...บัณฑิตจากวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเหมาะสมแก่การปฏิบัติงานอย่างยิ่ง แต่ละคนจึงควรจะได้พยายามทำงานของตน ๆ ให้ประสบผลสำเร็จ และให้ประสานส่งเสริมกันเป็นความเจริญมั่นคงของส่วนรวม...”

วิเคราะห์เนื้อหาพระบรมราโชวาทองค์ 7-9 ได้ว่า พระบรมราโชวาทที่พระราชทานแก่บัณฑิต สะท้อนถึงพระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในการลบภาพซึ่งถูกสังคมมองว่าเป็นนักเรียนชั้นสองของสังคม จัดการศึกษาได้เพียงแค่ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พระบรมราโชวาททรงเน้นย้ำให้บัณฑิตภูมิใจและให้ความสำคัญกับบัณฑิต

เมื่อยกวิทยฐานะเป็น สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เสด็จพระราชทานปริญญาบัตร พ.ศ. 2533 พระองค์ยังคงให้ความสำคัญกับบัณฑิตแต่ให้บัณฑิตยกระดับตนเองให้มากขึ้นเพื่อความสำคัญของประเทศ ดังนี้

องค์ 10 “...บัณฑิตจะทำตัวให้เฉื่อยช้าล่าช้าไม่ได้ แต่หากจำเป็นต้องศึกษาค้นคว้า เพิ่มพูนความรู้ความสามารถของตนอยู่ตลอดเวลา การศึกษาค้นคว้าที่สำคัญและจำเป็นอย่างแรก คือการศึกษาทางแนวลึกอันได้แก่การฝึกฝนค้นคว้าวิชาเฉพาะของแต่ละคน ให้เชี่ยวชาญถนัดถนัดลึกซึ้ง และพัฒนาก้าวหน้า พร้อมกันนั้นในฐานะนักปฏิบัติ ซึ่งจะต้องทำงานและแก้ปัญหาต่าง ๆ ร่วมกับผู้อื่นฝ่ายอื่นอยู่เป็นปรกติ ทุกคนจำเป็นต้องศึกษาทางแนวกว้างควบคู่กันไปด้วย...”

องค์ 11 “...บัณฑิตของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลได้ชื่อว่าเป็นทั้งนักวิชาการและนักปฏิบัติที่สามารถ จึงจำเป็นต้องปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ ด้วยการศึกษาค้นคว้า เพิ่มพูนความรู้ทั้งทางลึกและ

ทางกว้างเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานสร้างสรรค์ความสำเร็จความเจริญของตนและส่วนรวมได้ดังประสงค์ ...”

องค์ 12 “...บัณฑิตของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลได้ชื่อว่าเป็นทั้งนักวิชาการและนักปฏิบัติที่สามารถ จึงควรต้องปรับปรุงตัวให้พัฒนาก้าวหน้า อยู่ตลอดเวลา ด้วยการเอาใจใส่ศึกษาค้นคว้า ทั้งทางลึกและทางกว้าง พร้อมกันนั้นควรจะต้องใช้วิชาความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจและความฉลาดรอบคอบ เพื่อสร้างสรรค์ประโยชน์ตน ประโยชน์ส่วนรวมให้สำเร็จผล...”

วิเคราะห์เนื้อหาพระบรมราโชวาทองค์ 10-12 ได้ว่า พระองค์ทรงกล่าวถึงความสำคัญของบัณฑิตเสมอเพราะบัณฑิตจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรือง

กล่าวได้ว่าเนื้อหาของพระบรมราโชวาททั้ง 12 องค์ ในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ยั่งยืนและทรงคุณค่าแก่สถาบันอย่างหาที่สุติมิได้ ปัจจุบันมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลทั้ง 9 แห่งได้น้อมนำพระราชดำริแนวทางการผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติมาประยุกต์ใช้ โดยศึกษาจากวิสัยทัศน์และอัตลักษณ์ของแต่ละสถาบันที่เน้นให้บัณฑิตเป็นนักปฏิบัติ ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลทั้ง 9 แห่ง

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ทั้ง 9 แห่ง	วิสัยทัศน์ (Vision)
1. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	มหาวิทยาลัยนวัตกรรมที่สร้างคุณค่าสู่สังคมและประเทศ
2. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ	มหาวิทยาลัยชั้นนำทางเทคโนโลยี แห่่งวิทยาการเฉพาะทางขั้นสูง มุ่งสู่การพัฒนานวัตกรรม
3. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก	มทร.ตะวันออก มีความเป็นเลิศด้านวิชาการ วิจัย และวิชาชีพขั้นสูง เพื่อเป็นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมระดับสากล ในปี 2030
4. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	“ราชมงคลพระนคร” มหาวิทยาลัยแห่งเทคโนโลยี นวัตกรรม และการบูรณาการ
5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	เป็นศูนย์กลางการวางแผนและพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยตามมาตรฐานอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และยั่งยืน
6. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา	มหาวิทยาลัยแห่งเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อยกระดับชุมชนอย่างยั่งยืนในปี 2570
7. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย	เป็นสถาบันที่เข้มแข็งทางวิชาการ วิจัยและบริการวิชาการแก่สังคม มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติคุณภาพ พัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน สู่ความเป็นเลิศทางด้านการเกษตรด้วยวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรม ภายใต้การบริหารจัดการองค์การอย่างมีประสิทธิภาพ
8. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งอนาคต เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสู่ความยั่งยืน
9. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน	ผู้นำด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างยั่งยืน

จากตารางที่ 2 พบว่าวิสัยทัศน์ของสถาบันทั้ง 9 แห่งได้น้อมนำพระบรมราโชวาททั้ง 12 องค์ ไปใช้เป็นภารกิจหลักของสถาบัน คือ องค์ 1-9 เน้นบัณฑิตนักปฏิบัติด้านวิชาชีพ องค์ 10-12 เน้นการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม กล่าวได้ว่าจากรากฐานของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา สู่อำเภอเทคโนโลยีราชวมงคล จวบจนปัจจุบันเปลี่ยนผ่านมาเป็นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชวมงคล ที่มุ่งมั่นพัฒนา บัณฑิตโดยปรับตัวให้ก้าวทันโลก ด้วยพระมหากรุณาธิคุณต่อสถาบัน พระองค์ทรงพระราชทาน งบประมาณ 200,000 บาทสร้างหุ่นยนต์เดินได้พูดได้ตัวแรกของประเทศไทย ทางสถาบันได้สนอง พระราชปณิธานสร้างกล้องดูดาว ROTAR 1 และ 2 ได้สร้างกังหันกังหันลมซึ่งเป็นเครื่องต้นแบบของ การนำพลังงานจากลมมาผลิตเป็นกระแสไฟฟ้า ในพื้นที่โครงการชั่งหัวมัน ตามพระราชดำริ จังหวัด เพชรบุรี เป็นต้น

ตารางที่ 3 แสดงอัตลักษณ์บัณฑิตของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชวมงคลทั้ง 9 แห่ง

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชวมงคล ทั้ง 9 แห่ง	อัตลักษณ์ (Identity)
1. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชวมงคลธัญบุรี	นักปฏิบัติ นักคิด นักสร้างสรรค์นวัตกรรม
2. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชวมงคลกรุงเทพ	บัณฑิตนักปฏิบัติมืออาชีพ
3. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชวมงคลตะวันออก	บัณฑิตนักปฏิบัติ บัณฑิตนักพัฒนา
4. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชวมงคลพระนคร	บัณฑิตนักปฏิบัติ ใฝ่รู้ สู้งาน เชี่ยวชาญเทคโนโลยี มีคุณธรรม
5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชวมงคลรัตนโกสินทร์	บัณฑิตนักปฏิบัติ
6. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชวมงคลล้านนา	บัณฑิตนักปฏิบัติมืออาชีพที่ใช้เทคโนโลยีเป็นฐาน
7. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชวมงคลศรีวิชัย	เชี่ยวชาญเทคโนโลยี มีทักษะปฏิบัติ
8. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชวมงคลสุวรรณภูมิ	บัณฑิตนักปฏิบัติที่เป็นคนดี มีความรู้ รักสู้งาน
9. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชวมงคลอีสาน	บัณฑิตนักปฏิบัติที่มีความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและ สร้างนวัตกรรม

จากตารางที่ 3 พบว่าอัตลักษณ์บัณฑิตของสถาบันทั้ง 9 แห่ง มีความสอดคล้องและเน้น การผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติ จึงเป็นแนวทางนำไปพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนและผลิตบัณฑิตให้ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถาบัน

อภิปรายผล

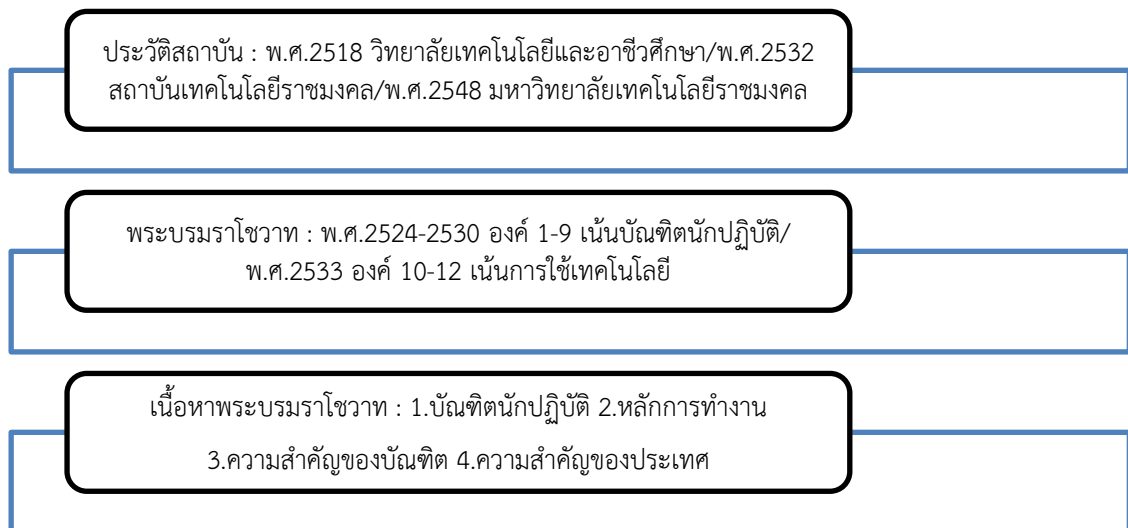
ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า เนื้อหาสาระสำคัญของพระบรมราโชวาท ประกอบด้วย สาระสำคัญ 4 ประการ คือ 1) บัณฑิตนักปฏิบัติ 2) หลักการทำงาน 3) ความสำคัญของบัณฑิต และ 4) ความสำคัญของประเทศ เพราะภารกิจหลักของสถาบัน คือ จัดการศึกษาด้านวิชาชีพและเทคโนโลยี ซึ่งสถาบันแห่งนี้ได้ทำการเรียนการสอนควบคู่กับการสร้างสิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรม บัณฑิตนักปฏิบัติ จึงสำคัญมาก ซึ่งสอดคล้องกับ จิตภา เร่งมีศรีสุข และคณะ (2562) อธิบายคุณลักษณะบัณฑิต นักปฏิบัติที่ดี ประกอบด้วย 1) การเป็นคนดี คือ เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม 2) มีความรู้ คือ เป็นผู้ มีคุณภาพทางวิชาการและวิชาชีพ มีความรอบรู้ ทันสมัย สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ 3) รักสู้งาน คือ มีความรับผิดชอบ มีวินัย มีความอดทน ขยันหมั่นเพียร รู้จักการใช้ชีวิตที่พอเพียง พอประมาณ รักการทำงานและปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่องจนเป็นวิถีชีวิตในการทำงาน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงให้ความสำคัญกับการพัฒนาทางการศึกษาเพื่อให้ประเทศมีความเจริญก้าวหน้า สอดคล้องกับ วงเดือน นาราจักร (2560) อธิบายว่า พระองค์ทรงได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เรื่องความสำคัญของการศึกษาที่ก่อประโยชน์ให้กับการพัฒนาประเทศตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ ประกอบกับพระราชกรณียกิจเสด็จเยี่ยมพสกนิกรในส่วนภูมิภาคตลอดจนถิ่นทุรกันดารพบว่า ราษฎรส่วนใหญ่มีฐานะยากจนและขาดการศึกษาซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ พระองค์จึงพระราชทานโครงการช่วยเหลือด้านการศึกษาจำนวนมาก และพระอัจฉริยภาพในการใช้พระบรมราโชวาทเป็นแนวทางการพัฒนาบัณฑิตด้านคุณธรรมจริยธรรมได้เป็นอย่างดี สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิตได้ ดังนี้ พระบรมราโชวาทองค์ 5 วิธีการทำงานที่ดีคือ “ขยัน เอาใจใส่ อุตสาหะ พินิจพิเคราะห์” องค์ 7 การเป็นนักปฏิบัติที่ดี ต้องมีดังนี้ “รู้หลักวิชา มีความสามารถ ความ پاکเพียร และวิธีการอันแนบคาย” องค์ 8 “การทำงานทุกอย่างคือการพัฒนาตนเอง อย่าทำตัวเป็นคนเลื่องงาน เมื่อมีโอกาสและมีงานให้ทำก็ควรเต็มใจทำ” องค์ 11 “หลักสำคัญในการประพฤติตน คือ ซื่อตรงต่อหลักวิชา และยึดหลักการความมีเหตุผล” และ องค์ 12 หลักคิดและปฏิบัติให้ถูกต้อง คือ “หัดพูดหัดทำหัดคิดด้วยสติรู้ตัวอยู่เสมอ และหัดใช้ปัญญาความฉลาดรู้เป็นเครื่องวิเคราะห์และวินิจฉัยปัญหาต่าง ๆ” เป็นต้น

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการวิเคราะห์พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พบองค์ความรู้ที่สามารถสรุปเป็นแผนภาพที่ 2 ได้ดังนี้

แผนภาพที่ 2 แสดงองค์ความรู้จากพระบรมราโชวาท 12 องค์ พ.ศ.2524-2533

จากแผนภาพที่ 2 พบว่า มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลที่มีกำเนิดจาก “วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา” พ.ศ. 2518 ต่อมามีการเปลี่ยนแปลงสถานภาพเป็น “สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล” วันที่ 13 สิงหาคม พ.ศ. 2532 และได้ยกวิทยฐานะเป็นมหาวิทยาลัยเมื่อวันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2548

และพระบรมราโชวาททั้ง 12 องค์ ล้วนมีเนื้อหาสาระชัดเจนและเข้าใจง่าย ซึ่งแนวพระราชดำริต่าง ๆ เหล่านี้ สามารถนำไปปฏิบัติใช้ได้จริงเนื่องจากพระองค์ทรงรับรู้และเข้าใจสภาพการณ์ต่าง ๆ จึงได้พระราชทานพระบรมราโชวาทให้สอดคล้องแก่ผู้สำเร็จการศึกษาแต่ละสถาบัน

สรุป

จากผลการวิจัยนี้สามารถสรุปได้ว่า พระบรมราโชวาททั้ง 12 องค์ เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ของราชวงศในการเปลี่ยนผ่านวิทยฐานะ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร สร้างขวัญและกำลังใจแก่บัณฑิต ศิษย์เก่าศิษย์ใหม่ ผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากรแก่สถาบันอย่างยิ่ง พระบรมราโชวาททั้ง 12 องค์ สะท้อนแนวพระราชดำริของพระองค์ในการให้ความสำคัญแก่หลักการบัณฑิตนักปฏิบัติ หลักการทำงาน และความสำคัญของประเทศ พระบรมราโชวาทจึงเป็นแนวทางให้บัณฑิตของราชวงศเกิดความรู้ความเข้าใจและนำความรู้ ตลอดจนประสบการณ์จากการศึกษาลงมือปฏิบัติในสถาบันแห่งนี้ไปปฏิบัติในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด อันจะนำความเจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าที่ยั่งยืนมาสู่ประเทศชาติ พระบรมราโชวาทเหล่านี้ได้จารึกอยู่ในประวัติศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล โดยเฉพาะในความทรงจำของศิษย์เก่าที่มีจำนวนมากและเป็นบุคคลตัวอย่างในสังคมมากมาย และจักเกิดทุนไว้อย่างมีรูปลักษณ์ ด้วยความปลื้มปิติที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณอันเป็นมงคลสูงสุดในฐานะบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนการศึกษาของชาติ

อย่างไรก็ตามเมื่อมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลทั้ง 9 แห่ง เติบโตขึ้นตามกาลเวลา และปรับเปลี่ยนทิศทางการผลิตบัณฑิตสาขาวิชาต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น การผลิตบัณฑิตสู่สังคมยังคงเป็นภารกิจหลักของมหาวิทยาลัย การเสด็จพระราชทานปริญญาบัตร และการพระราชทานนามราชวงศ “มงคลแห่งพระราชฯ” ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ศึกษาเนื้อหา พบว่า เนื้อหาของพระบรมราโชวาททั้ง 12 องค์ ให้ความสำคัญหลักการเป็นนักปฏิบัติ หลักการทำงาน ความสำเร็จของบัณฑิต และความสำเร็จของประเทศ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผนดำเนินนโยบายของสถาบันควรนำไปทบทวน ให้เกิดเป็นรูปธรรม

1.2 ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์วิเคราะห์เนื้อหา พบว่า เมื่อวิเคราะห์พระบรมราโชวาททั้ง 12 องค์ พบว่า พระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในการลบล้างซึ่งถูกสังคมมองว่าเป็นนักเรียนชั้นสองของสังคมได้อย่างแยบคาย สถาบันจึงควรพัฒนานักศึกษาให้ครบทุกด้าน ทั้งด้านวิชาชีพและวิชาชีพชีวิต

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบองค์ความรู้ใหม่ที่สำคัญ คือ พระบรมราโชวาทจึงเป็นหลักฐานชั้นต้นที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการวิเคราะห์ทางประวัติศาสตร์ได้ สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ “รากฐานแห่งปัญญา: การศึกษาและพัฒนาค่านิยมของเยาวชนจากพระบรมราโชวาท”

เอกสารอ้างอิง

- กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ. (2550). *ประมวลพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พุทธศักราช 2524-2533*. บริษัทเกรย์แมทเทอร์ จำกัด.
- กิตติ จัยกำจร และสิริพร อังโสภา. (2567). การพัฒนารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการระหว่างมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกับโรงเรียนเครือข่ายสู่การศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา. *วารสารศิลปศาสตรราชชมงคลสุวรรณภูมิ*, 6(1), 164-178. <https://so03.tcithaijo.prg/index.php/art/article/view/274410/182816>
- จิตาภา เร่งมีศรีสุข และคณะ. (2562). รูปแบบการพัฒนาทักษะทางสังคมของบัณฑิตนักปฏิบัติด้านการบริการฐานความรู้ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*, 6(10), 4914-4929. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/JMND/article/view/216022/162261>
- อัญญารัตน์ สาลิกา, กุสุมา แยมเกตุ และจตุพล ยงศร. (2569). การศึกษาระดับการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพของบุคลากรสายสนับสนุน ในกลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล. *วารสารศิลปศาสตรราชชมงคลสุวรรณภูมิ*, 8(1), 240-253. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/art/article/view/295170/193254>
- ปริญญ์จรรย์ สรสีสม และคณะ. (2566). การวิเคราะห์ประเภทของข้อความพระบรมราโชวาท ในรัชกาลที่ 9 ที่พระราชทานในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*, 6(2), 7-18. <https://so14.tci-thaijo.org/index.php/VandVJournal/article/view/2367/1358>
- พงษ์ศักดิ์ ผกามาศ และคณะ. (2567). การพัฒนารูปแบบการจัดการความขัดแย้งเชิงกลยุทธ์อย่างสร้างสรรค์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในประเทศไทย. *วารสารวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร*, 4(2), 1-18. https://so04.tci-thaijo.org/index.php/RESEARCH_INNOVATION_IN_EDUCATION/article/view/273033/185958
- พยุงค์ศักดิ์ ทราบรัมย์. (2560). พระบรมราโชวาทกับแนวทางการปฏิบัติงานของข้าราชการ. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 11(ฉบับพิเศษ), 147-156. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/rmuj/article/view/262188/176278>
- พระราชบัญญัติเปลี่ยนชื่อวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเป็นสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. 2532. (2532, 18 สิงหาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 106 ตอนที่ 132. หน้า 9-11.

- พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ.2548. (2548, 18 มกราคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 122 ตอนที่ 6 ก. หน้า 17-45.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา. (2559). พระบรมราโชวาท. *นิตยสารราชมงคลล้านนา*, (6), พฤษภาคม-ธันวาคม, 22-31.
- วงเดือน นาราสะจ. (2560). พระบรมราโชวาทที่จารึกอยู่ในประวัติศาสตร์ของชาวมศว. (พ.ศ.2517-2531). *วารสารประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 42(สิงหาคม 2560- กรกฎาคม 2561), 1-11.
- สัมพันธ์ สุโกโส และคณะ. (2562). การพัฒนาระบบประเมินแผนยุทธศาสตร์ระดับคณะของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล. *วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์*, 4(3), 581-585. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jmbr/article/view/201129/163803>
- สำนักกราชเลขาธิการ. (2533). *พระราชกรณียกิจระหว่างเดือนตุลาคม 2532-กันยายน 2533*. โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- สีบสิทธิ์ ผาสุก, ทรงเดช สอนใจ และศุภชนกฤษ ยอดสละ. (2566). การพัฒนาสมรรถนะของผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 8(2), 79-90. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/mcjou/article/view/266785/178990>
- เอกชัย เนาวนิช และณมน จีรังสุวรรณ. (2560). การพัฒนาระบบธุรกิจอัจฉริยะเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจสำหรับผู้บริหารในการก้าวสู่อาชีพอย่างสากลของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี*, 6(1), 184-198. <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/bkkthon/article/view/210782/145972>